

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE

Četrtna informacija oktober 2010

Povzetek dogajanj v prvem polletju 2010

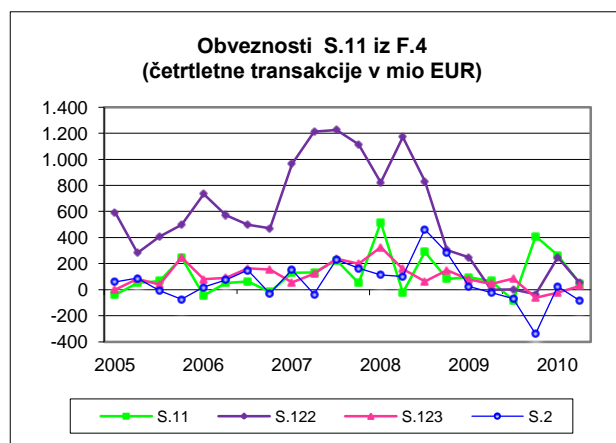
- Terjatve in obveznosti iz komercialnih kreditov nefinančnih družb do tujine so se v prvem polletju 2010 po daljšem obdobju zmanjševanja ponovno povečevale.
- Financiranje bank preko Evrosistema je ostalo nespremenjeno.
- Banke so povečale obseg danih posojil, predvsem gospodinjstvom in nefinančnim družbam. Financiranje bank preko vlog in posojil tujine ter iz vlog države se je zmanjšalo, povečalo pa iz naslova izdanih obveznic.
- Nadaljevalo se je zmanjševanje terjatev lizing podjetij iz posojil.
- Zavarovalnice in pokojninski skladi so najbolj povečali naložbe v vloge in bančne dolžniške vrednostne papirje.
- Država je imela v prvem polletju 2010 primanjkljaj v višini 1,2 mrd EUR oz. 7% BDP, ki je bil financiran iz tujine z nakupi državnih obveznic.
- Pri gospodinjstvih je tretje četrtnje zapored opaziti usklajeno povečanje obsega najetih posojil in vlog pri bankah.
- Tujina je preko dolžniških vrednostnih papirjev izdatno financirala državo in banke.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec prvega polletja 2010 znašala 46,6 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 povečala za 823 mio EUR. Največ naložb so imele v **delnice in drug lastniški kapital** (39%), od tega največ znotraj lastnega sektorja (73%). Naložbe so se glede na konec leta 2009 zmanjšale za 124 mio EUR, od tega so negativne vrednostne spremembe znašale 160 mio EUR. **Druge terjatve** so predstavljale 37% finančnih sredstev, predvsem iz trgovinskih kreditov in predujmov (83%), od tega 52% v okviru lastnega sektorja in 37% do tujine. V prvem polletju 2010 so se trgovinski krediti in predujmi povečali za 494 mio EUR, od tega so se do tujine povečali za 560 mio EUR, zmanjšali pa znotraj lastnega sektorja za 151 mio EUR.

Obveznosti nefinančnih družb so konec prvega polletja 2010 znašale 88,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 povečale za 642 mio EUR. Najpomembnejši vir financiranja so predstavljale obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** (41%). V prvem polletju 2010 so se zmanjšale za 491 mio EUR, od tega so negativne vrednostne spremembe znašale 537 mio EUR. Največji lastniki so bile nefinančne družbe (38%), gospodinjstva (23%), tujina (17%) in država (16%). **Posojila** so predstavljala 39% obveznosti in so se v prvem polletju 2010 povečala za 510 mio EUR (predvsem v prvem četrtletju), in sicer največ pri bankah (354 mio EUR) ter znotraj lastnega sektorja (217 mio EUR). Nefinančne družbe so imele posojila najeta pri bankah (62%), v tujini (14%), pri nefinančnih družbah (12%) in drugih finančnih posrednikih (9%). **Druge obveznosti** so predstavljale 19%

obveznosti, predvsem iz trgovinskih kreditov in predujmov (76%), od tega največ do nefinančnih družb (58%) ter do tujine (33%). V prvem polletju 2010 so se trgovinski krediti in predujmi povečali za 237 mio EUR, in sicer so se do tujine povečali za 384 mio EUR, zmanjšali pa znotraj lastnega sektorja za 151 mio EUR.

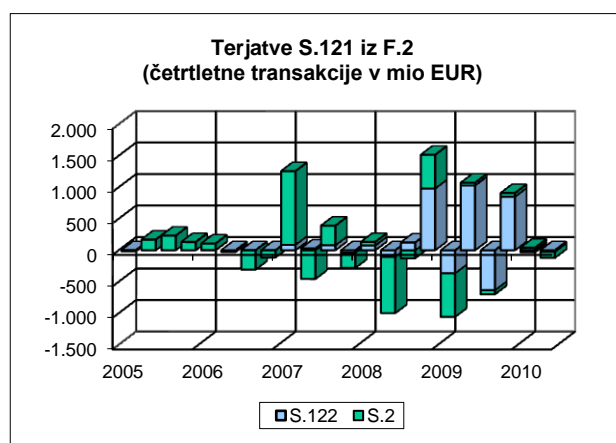

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec prvega polletja 2010 znašal 41,5 mrd EUR in se je glede na konec leta 2009 zmanjšal za 181 mio EUR. Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so konec prvega polletja 2010 predstavljale 56% finančnih sredstev in 30% obveznosti nefinančnih družb.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec prvega polletja 2010 znašala 10 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 povečala za 55 mio EUR. Največ finančnih sredstev je bilo naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (45%) in vloge (50%). V prvem polletju 2010 so se naložbe v dolžniške vrednostne papirje povečale za 150 mio EUR, največ v tuje vrednostne papirje (133 mio EUR). Konec prvega polletja 2010 je imela centralna banka 94% naložb v tujih vrednostnih papirjih (največ v EMU 73%), 3% v državnih in 2% v bančnih vrednostnih papirjih. **Vloge** so se v prvem polletju 2010 zmanjšale za 147 mio EUR, in sicer v tujini (za 92 mio EUR) in bankah (za 53 mio EUR). Konec prvega polletja 2010 je bilo 59% vlog v tujini, 41% pa v bankah.

Obveznosti centralne banke so konec prvega polletja 2010 znašale 9,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 povečale za 71 mio EUR. Obveznosti iz naslova **gotovine in vlog** so predstavljale 90% vseh obveznosti, in sicer 38% do gospodinjstev (vse iz naslova gotovine), 37% do tujine (predvsem obveznosti do Evrosistema), 20% do bank in 5% do države. Obveznosti iz gotovine in vlog so se v prvem polletju 2010 povečale do bank za 174 mio EUR, zmanjšale pa do tujine za 255 mio EUR.

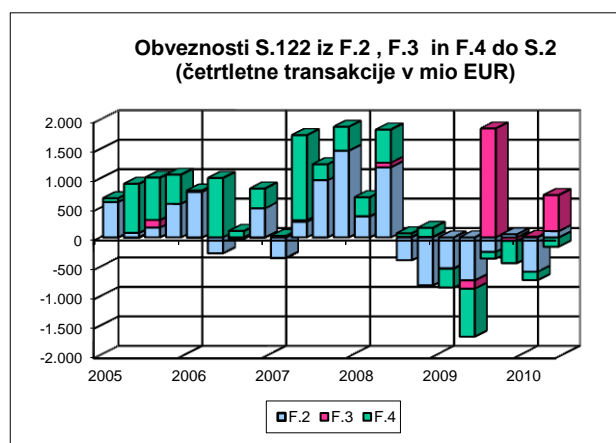

S.122 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank so konec prvega polletja 2010 znašala 54,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 povečala za 1,1 mrd EUR. Največji del naložb so predstavljala dana **posojila** z 72%, največ nefinančnim družbam (55%) in gospodinjstvom (23%). V prvem polletju 2010 so se terjatve iz posojil povečale za 1 mrd EUR, od tega največ do gospodinjstev (za 472 mio EUR) in nefinančnih družb (za 354 mio EUR). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so konec prvega polletja 2010 predstavljale 15% vseh finančnih sredstev, največ v tuje (46%) in državne vrednostne papirje (33%). V prvem polletju 2010 so se zmanjšale naložbe v državne vrednostne papirje (za 554 mio EUR), povečale pa v tuje (za 327 mio EUR) in bančne vrednostne papirje (za 215 mio EUR). **Gotovina in vloge** so konec prvega polletja 2010 predstavljale 9% finančnih sredstev in so se glede na konec leta 2009 zmanjšale do tujine (za 184 mio EUR), povečale pa do centralne banke (za 174 mio EUR).

Obveznosti bank so konec prvega polletja 2010 znašale 52,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 povečale za 915 mio EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete vloge z 58%. Največ **vlog** so imela gospodinjstva (47%), sledile so tujina (15%), nefinančne družbe (12%) in država (12%). V prvem polletju 2010 so se obveznosti iz vlog zmanjšale za 291 mio EUR, največ vloge tujine (za 450 mio EUR) in države (za 406 mio EUR), povečale pa vloge gospodinjstev (za 397 mio EUR). Najeta **posojila** so konec prvega polletja 2010 predstavljala 22%

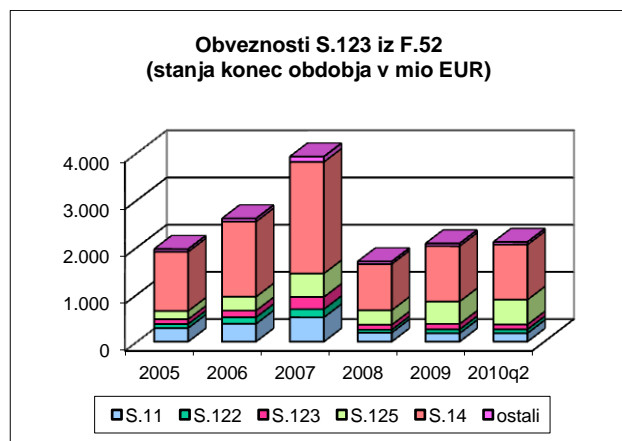
obveznosti in so se od konca leta 2009 zmanjšala do tujine (za 224 mio EUR), povečala pa do bank (za 242 mio EUR). Obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** so konec prvega polletja 2010 predstavljale 10% vseh obveznosti in so se od konca leta 2009 povečale za 1,1 mrd EUR, največ do tujine (za 755 mio EUR). Kapital bank je konec prvega polletja 2010 predstavljal 8% vseh obveznosti, največji lastniki so bili tujina (36%), država (27%) in nefinančne družbe (19%). Obveznosti iz kapitala so ostale na ravni s konca leta 2009.

S.123 + S.124 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec prvega polletja 2010 znašala 9,1 mrd EUR in so se v prvem polletju 2010 zmanjšala za 428 mio EUR oz. 4%. Največji del naložb so predstavljala dana **posojila** (54%), pri čemer so največ posojali nefinančnim družbam (62%) in gospodinjstvom (24%). Obseg sklenjenih poslov se je v prvem polletju 2010 zmanjšal za 148 mio EUR (lani v enakem obdobju se je povečal za 164 mio EUR). Naložbe v **delnice in drug lastniški kapital** so predstavljale 33% vseh naložb, največ v tujino (43%) in v nefinančne družbe (41%). V prvem polletju 2010 so se zmanjšale za 121 mio EUR, in sicer zaradi prevrednotenja naložb.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec prvega polletja 2010 znašale 10 mrd EUR in so se v prvem polletju 2010 zmanjšale za 282 mio EUR oz. 3%. Obveznosti iz **posojil** so predstavljale 66% vseh obveznosti, od tega 61% do tujine in 34% do bank, pri čemer gre pretežno za zadolževanje lizing podjetij. Obseg najetih posojil se je v prvem polletju 2010 zmanjšal za 180 mio EUR (lani v enakem obdobju se je povečal za 3 mio EUR). Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so predstavljale 31% vseh obveznosti. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **delnice/enote investicijskih skladov** (69%), od tega 55% v lasti gospodinjstev. Vrednost investicijskih skladov se je v prvem polletju 2010 povečala za 32 mio EUR na 2,1 mrd EUR, pri čemer so neto prilivi znašali 45 mio EUR.

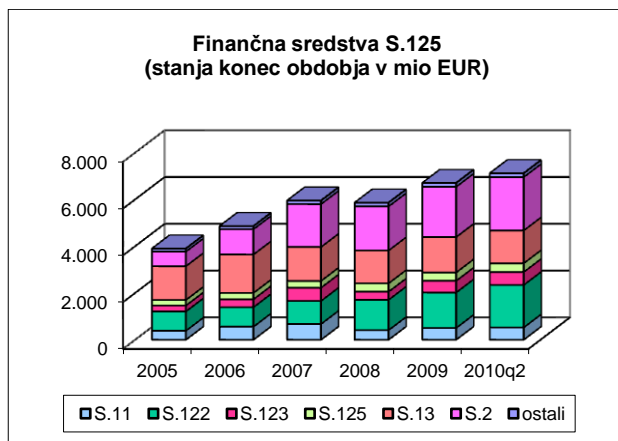

S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega polletja 2010 znašala 7,1 mrd EUR in so se v prvem polletju 2010 povečala za 416 mio EUR oz. 6%. Največji delež finančnih sredstev so predstavljale naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** (54%), predvsem v tuje (41%) in državne (36%) dolžniške vrednostne papirje. Stanje naložb se je v prvem polletju 2010 povečalo za 116 mio EUR, pri čemer so se povečale predvsem naložbe v bančne (za 137 mio EUR) in tuje vrednostne papirje (za 61 mio EUR), zmanjšale pa v državne (za 110 mio EUR) vrednostne papirje. Naložbe v **delnice in drug lastniški kapital** so konec prvega polletja 2010 predstavljale 24% finančnih sredstev. V prvem polletju 2010 so se povečale za 97 mio EUR, pri čemer so neto nakupi znašali 137 mio EUR. Največ naložb so imeli v tuje delnice in drug lastniški kapital (37%), sledile so naložbe v sektor drugih finančnih posrednikov (31%) in v nefinančne družbe (15%). Terjatve iz **vlog** so konec prvega polletja 2010 predstavljale 13% vseh finančnih sredstev in so se v prvem polletju 2010 povečale za 23%.

Obveznosti zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega polletja 2010 znašale 7,2 mrd EUR in so se v prvem polletju 2010 povečale za 270 mio EUR oz. 4%. Največji delež obveznosti so predstavljale **zavarovalno tehnične rezervacije** (68%), ki so se v prvem polletju 2010 povečale za 298 mio EUR. V strukturi je delež rezervacij iz

življenjskega zavarovanja znašal 43%, iz pokojninskega zavarovanja 24%, delež drugih tehničnih rezervacij pa 34%. Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so konec prvega polletja 2010 znašale 2 mrd EUR oz. 28% obveznosti. Med celotnimi obveznostmi iz delnic in drugega lastniškega kapitala so 1,1 mrd EUR oz. 52% predstavljale obveznosti vzajemnih pokojninskih skladov. Najpomembnejši lastniki zavarovalnic in pokojninskih družb so bili država (31%), nefinančne družbe (18%) in tujci (15%).

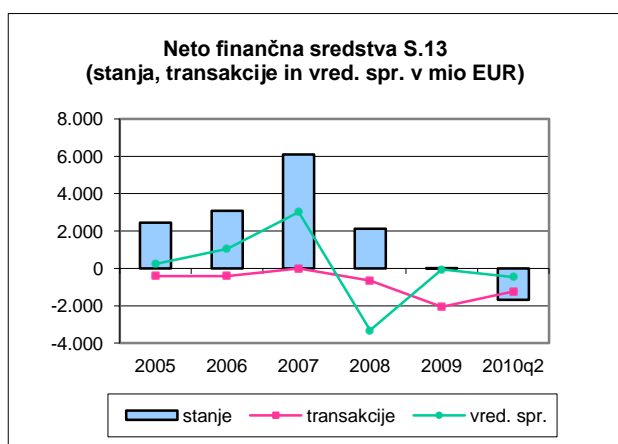
S.13 Država

Finančna sredstva države so konec prvega polletja 2010 znašala 19,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 zmanjšala za 1,1 mrd EUR oz. 5%. Država je imela 48% finančnih sredstev naloženih v **delnice in drug lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (59%), v sektor države (14%) in banke (12%). Stanje naložb se je v prvem polletju 2010 zmanjšalo za 470 mio EUR (posledica negativnih vrednostnih sprememb v delnicah). Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 20% finančnih sredstev, od tega 90% do bank in 10% do centralne banke. V prvem polletju 2010 so se zmanjšale za 390 mio EUR (za 634 mio EUR v drugem četrtletju), v celoti do bank. Terjatve iz **posojil** so znašale 14% finančnih sredstev in so se v prvem polletju 2010 zmanjšale za 488 mio EUR (predvsem znotraj lastnega sektorja).

Obveznosti države so konec prvega polletja 2010 znašale 21,6 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 povečale za 550 mio EUR oz. 3%. Država je imela 60% obveznosti iz dolžniških vrednostnih papirjev, največ do tujine (63%, 54% konec leta 2009), bank (21%, 27% konec leta 2009) ter zavarovalnic in pokojninskih skladov (11%). Obveznosti so se v prvem polletju 2010 povečale za 919 mio EUR, in sicer so se obveznosti iz izdanih obveznic povečale za 1,6 mrd EUR (v celoti do tujine), obveznosti iz zakladnih **menic pa** zmanjšale za 700 mio EUR (na 50 mio EUR). Obveznosti iz **posojil** so predstavljale 17% vseh obveznosti, od tega je zadolževanje v okviru države znašalo 69% in do bank 22%. V prvem polletju 2010 so se obveznosti iz posojil zmanjšale za 438 mio EUR (za 700 mio EUR v drugem četrtletju). Konsolidiran **dolg** države je konec prvega polletja 2010 znašal 14,1 mrd EUR oz. 39% BDP.

Obveznosti iz **kapitala** (predvsem obveznosti SOD in KAD) so predstavljale 6% vseh obveznosti in so se v prvem polletju 2010 zmanjšale za 159 mio EUR.

Država je imela konec prvega polletja 2010 primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti v višini 1,7 mrd EUR (konec leta 2009 je bil uravnotežen neto finančni položaj), primanjkljaj v transakcijah pa je v prvem polletju 2010 znašal 1,2 mrd EUR oz. 7% BDP (lani v enakem obdobju 1,1 mrd EUR oz. 6,3% BDP).

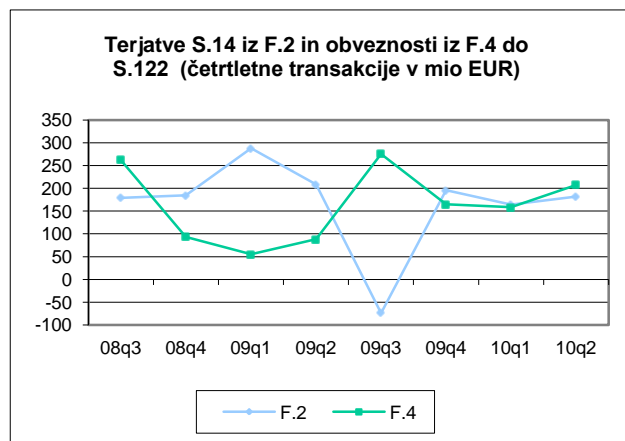

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec prvega polletja 2010 znašala 40,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 povečala za 1,5 mrd EUR oz. 4%. **Vloge** so znašale 37% finančnih sredstev, in sicer 95% v domačih bankah in 5% v tujini. V prvem polletju 2010 so se povečale za 515 mio EUR (lani v enakem obdobju za 336 mio EUR). Terjatve iz **gotovine** so predstavljale 16% finančnih sredstev in so se v prvem polletju 2010 povečale za 483 mio EUR. Gospodinjstva so imela 28% vseh finančnih sredstev naloženih v **delnice in drug lastniški kapital**, od tega 73% v nefinančne družbe, 11% v investicijske sklade in 10% v vzajemne pokojninske sklade. Stanje naložb se v prvem polletju 2010 ni spremenilo. Terjatve iz **zavarovalno tehničnih rezervacij** so predstavljale 10% finančnih sredstev, od tega 98% do domačih zavarovalnic in pokojninskih družb. V prvem polletju 2010 so se povečale za 256 mio EUR. V strukturi terjatev so rezervacije iz življenjskega zavarovanja predstavljale 52%, iz pokojninskega zavarovanja 28%, druge tehnične rezervacije pa so znašale 20%.

Obveznosti gospodinjstev so konec prvega polletja 2010 znašale 12,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 povečale za 509 mio EUR. Obveznosti iz **posojil** so predstavljale 87% vseh obveznosti, od tega 84% do bank in 11% do drugih finančnih posrednikov. V prvem polletju 2010 so se povečale za 393 mio EUR (lani v enakem

obdobju za 180 mio EUR), in sicer so se povečale do bank za 472 mio EUR, zmanjšale pa do drugih finančnih posrednikov.

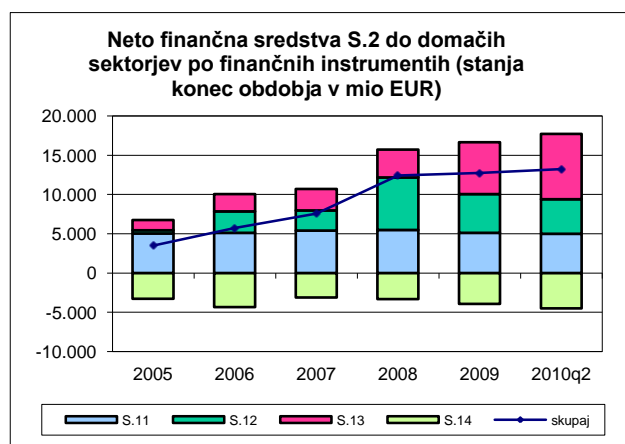
Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je konec prvega polletja 2010 znašal 28,6 mrd EUR in se je glede na konec leta 2009 povečal za 1 mrd EUR (predvsem do zavarovalnic in pokojninskih skladov ter tujine), in sicer kot posledica presežka v transakcijah.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec prvega polletja 2010 znašala 50,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 povečala za 2 mrd EUR oz. 4%. **Posojila** so predstavljala 35% finančnih sredstev, od tega 50% bankam, 27% nefinančnim družbam in 22% drugim finančnim posrednikom. V prvem polletju 2010 so se zmanjšala za 309 mio EUR, od tega do bank za 224 mio EUR. Naložbe tujine v **dolžniške vrednostne papirje** so predstavljale 23% finančnih sredstev, in sicer 72% v državne ter 26% v bančne dolžniške vrednostne papirje. V prvem polletju 2010 so se terjatve iz tega naslova povečale za 2,4 mrd EUR oz. 26%, in sicer zaradi nakupa državnih obveznic v prvem četrtnetu (za 1,6 mrd EUR) in bančnih obveznic v drugem četrtnetu 2010 (za 612 mio EUR). Terjatve tujine iz **vlog** so predstavljale 15% finančnih sredstev, od tega 60% do bank in 40% do centralne banke. V prvem polletju 2010 so se vloge zmanjšale za 705 mio EUR oz. 8%, od tega pri bankah za 450 mio EUR in centralni banki za 255 mio EUR.

Obveznosti tujine so konec prvega polletja 2010 znašale 37,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 povečale za 1,5 mio EUR oz. 4%. Tujina je imela 27% obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 43% do centralne banke, 38% do bank ter 16% do zavarovalnic in pokojninskih skladov. V prvem polletju 2010 so se obveznosti tujine iz tega naslova povečale za 577 mio EUR, največ do domačih bank (327 mio EUR). **Gotovina in vloge** so predstavljale 26% obveznosti tujine. Obveznosti iz gotovine so konec prvega polletja 2010 znašale 3,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 povečale za 425

mio EUR (vse do gospodinjstev). Obveznosti iz vlog so konec prvega polletja 2010 znašale 6,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2009 zmanjšale za 161 mio EUR. Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so predstavljale 18% obveznosti, od tega 51% do nefinančnih družb, 19% do drugih finančnih posrednikov in 8% do bank. V prvem polletju 2010 so se povečale za 258 mio EUR, od tega so transakcije znašale 236 mio EUR.

Neto finančna sredstva tujine so konec prvega polletja 2010 dosegla 13,2 mrd EUR in so se v prvem polletju 2010 povečala za 476 mio EUR.

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
S.1 Gospodarstvo Slovenije S.11 Nefinančne družbe S.12 Finančne družbe S.121 Centralna banka S.122 Druge denarne finančne institucije S.123 Drugi finančni posredniki S.124 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi S.13 Država S.1311 Centralna država S.1313 Lokalna država S.1314 Skladi socialne varnosti S.14 Gospodinjstva S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva S.2 Tujina S.21 EU S.2111 EMU S.2112 Ostale članice EU S.22 Ostale države	F.1 Monetarno zlato in SDR F.2 Gotovina in vloge F.21 Gotovina F.22 Prenosljive vloge F.29 Druge vloge F.3 Dolžniški vrednostni papirji F.331 Kratkoročni F.332 Dolgoročni F.34 Izvedeni finančni instrumenti F.4 Posojila F.41 Kratkoročna F.42 Dolgoročna F.5 Delnice in drug lastniški kapital F.511 Delnice, ki kotirajo F.512 Delnice, ki ne kotirajo F.513 Drug lastniški kapital F.52 Delnice/enote investicijskih skladov F.6 Zavarovalno tehnične rezervacije F.611 Rezervacije iz življenjskih zavarovanj F.612 Rezervacije iz pokojninskih zavarovanj F.62 Druge tehnične rezervacije F.7 Druge terjatve in obveznosti F.71 Komerčni krediti in predujmi F.79 Drugo

Metodologija in viri finančnih računov

<p>Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA95 (European system of accounts).</p> <p>Osnovna načela ESA 95 so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti; • razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets); • razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth); • neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds). <p>Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.</p> <p>Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).</p> <p>Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.</p> <div style="text-align: center;"> <pre> graph LR A["I. Stanje (konec obdobja X)"] -- "+" --> B((II. Transakcije (v obdobju Y))) B -- "+" --> C((III. Vrednostne in druge spremembe (v obdobju Y))) C -- "=" --> D["IV. Stanje (konec obdobja Y)"] </pre> </div> <p>Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.</p> <p>Primarni viri podatkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot: <ul style="list-style-type: none"> – nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 1 milijon EUR; – finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 milijon EUR; – enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 milijonov EUR; • statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP); • statistika vrednostnih papirjev. <p>Sekundarni viri podatkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • denarna in bančna statistika; • statistika drugih finančnih institucij; • javnofinančna statistika.
--

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?Mapald=922>
- <http://www.bsi.si/iskalniki/bilteni.asp?Mapald=229>